

(המשך מעמוד 9)

יודע תוך שניות כי הגדר נפגעה — וגם יאותר אוטומטית המקום המדויק בו אירעה הפגיעה.

תוך שניות אפשר יהיה להפעיל שיטת-אזעקה מקומית. באזור הפגיעה יועמדו כל יחידות-צבא ונקודות-היישוב במצב הכן, ואפשר יהיה לווסת את התחבורה כדי למנוע פגיעה ממוקשים.

באותו זמן תיכנס לפעולה יחידה מיוחדת, מאומנת ומתורגלת של חיל-הפרשים האווירי. זהו החיל החדש ביותר בעולם: כוח בעל ניידות עילאית, המצויד במסוקים (הליקופטרים), שיכול לחוש תוך דקות, או תוך שעה-שעתיים, לכל אזור של סכנה (ראה מיסגרת).

בידי כוח זה תהינה תוכנית-מיבצע מוכנת מראש לכל אזור של פגיעה. בהתאם לתנאים המקומיים יוכל הכוח לחסום שטחים, להקים מארבים המצויידים במכשירי-גילוי אלקטרוניים, לאתר יחידות-חבלה, לנתק את נסיגתן ולחסלן. הוא יהיה מצויד במכשירים אקוסטיים ואלקטרוניים חדישים לגילוי אויב.

סוף „מלחמת השיחרור העממית“

מבחינה תיאורטית, יש בכוחה של שיטה זו לשים קץ לחלוטין לכל פעולות החבלה בישראל. באופן מעשי לא תוכל, כמובן, להשיג תוצאה אידיאלית כזאת. פה ושם תוכל יחידה קטנטנה, תוך ניצול חולשות ומישגים של השיטה, לבצע מיבצע ולחזור. אולם קרמג'דוויד יהפוך כל פעולה כזאת מצד אויב לכדיכך מסוכנת ויקרה, עד שתביא לירידה קיצונית של השיטה, ואולי אף לסיומה.

הגמור. קשה יהיה לפטפט על „מלחמת שיחרור עממית“, כדרכם של אחד שוקיירי וחלק ממנהיגי סוריה, מול מחסום פיסו כזה, שימונע אותה מבחינה צבאית.

בטוח לגמרי כי הגנה זו תוריד באופן דראסטי את מיספר החללים הישראליים. רכבות, מכונות צבאיות וטרקטורים שוב לא יעלו על מוקשים, כי אפילו במיקרה של פריצת הגדר, תימנע האזעקה האוטומטית תנועה בלתי-זהירה.

ירידת מיספר הקרבנות תביא לניתוק מעגל-הקסמים של פעולות ופעולות-תגמול, וממילא תתרום תרומה מכרעת להרגעת הגבול.

הגדר תהיה יעילה בתנאים של ישראל לאין שיעור יותר מאשר הגדר הצרפתית שהוקמה בשעתו בגבול אלג'יריה, או גדר-סגארט בצפון ארץ-ישראל. הסיבה פשוטה: האויב הפוטנציאלי יהיה כולו מעבר לגדר. מכיוון שאין כל חשש כי ערביי ישראל, או אזרחים אחרים במדינה, ישתפו פעולה עם יחידות-הטרור (להוציא מיקרים בודדים של ריגול ומודיעין), אין חשש לפריצת הגדר מבפנים מצד אוכלוסיה עוינת, כפי שאירע בשני המיקרים הנדונים.

כנגד רעיון קרמג'דוויד הובאה הטענה שזהו „קו מאזינו ישראלי“. הכונה היא לשרשרת הביצורים העצומים שהוקמו עלידי הצרפתים לאורך הגבול הגרמני, לפני מלחמת-העולם השנייה, ושנקראה על-שם שריהבטחון הצרפתי אנדרה מאזינו. במלחמת-העולם השנייה לא ניסו הגרמנים כלל לפרוץ קו מבוצר זה, אלא עקפוהו וחררו במקום בלתי-מבוצר.

כל השוואה כזאת אבסורדית. כי קו מאזינו תוכנן למיקרה של מלחמה — ואילו הישראלית אינה שייכת כלל לתיכנון מלחמתי. ברור לגמרי כי היא חסרת-ערך לגבי מצב מלחמתי. תפקידה היחיד הוא למנוע הפתנתות של חוליות טרור וחבלה בעיתות של רגיעה. כלומר: בשעה שמדינות-ערב אינן רוצות במלחמה, כמו כיום.

כמה זה יעלה? מי ישלם?

כמה יעלה קרמג'דוויד? מי ישלם בעודו? האם לא יטיל על ישראל מעמסה שלא תוכל לעמוד בה? אפשר לטעון, כמובן, כי כל הוצאה כספית כזאת אם יש בה הסכון של חייהם. לגבי אמו של חייל, אין מחיר לחיי בנה.

אולם גם מבחינה רציונלית, אין מחיר הגדר מוגזם. לפי אומדנה מוסמכת, יעלו 15 קילומטרים של הקו — עם כל האביזרים הדרושים — כמיליון לירות.

כלומר: הקמת קרמג'דוויד לאורך כל הגבול היבשתי של ישראל, מחוץ אל חוף, מול לבנון, סוריה, ירדן ומצריים, תעלה כ-65 מיליון לירות.

להשוואה: בפרשת סומרפין סיכנה ממשלת ישראל 54 מיליון לירות. קרוב לזוהי שכד הסכום הזה יוענק מטעם קרנות בינלאומיות.

לפחות מדינה אחת — ארצות-הברית — מעוניינת באופן חיוני בשמירת השקט לאורך גבולות ישראל, ובחזאי לאורך הגבול הירדני, הלבנוני והמצרי.

אילו הצליחה ממשלת אשכול להפיל בפעולת-סמוע את ממשלת המלך חוסיין, היה הדבר גורם לארצות-הברית נזק שהיה נמדד במיליארדים של דולארים. כי חוסיין הוא עמוד-תווך במערך המדיני-צבאי של ארצות-הברית במרחב. אילו התמוטט, היה תוך זמן קצר מקיץ הקץ על האינטרסים העצומים של חברות-הנפט של חברות-הנפט האמריקאיות והבריטיות בסודיה, כזאת, ונטיבות המיפרץ הפרסי ודרום-ערב.

לכן אין כל ספק כי ארצות-הברית תעניק לישראל, במישורין או באמצעות האו"ם, את הסכומים הדרושים להקמת הקו. אם ימנע הדבר להבא פעולות-תגמול ישראליות.

בימים האחרונים אף גבר הלחץ של משרד-הבטחון האמריקאי על ישראל בכיוון זה. עוד לפני כן התלונן השגריר הסובייטי, בשחות עם אשכול, על העדר קו ישראלי כזה לאורך הגבול הסורי, וראה בזה עדות ישראל רק מחפשת תירוץ להתקיף את סוריה.

אין צורך לגדר, בהכרח, את כל הגבול. אפשר לגדר חלקים ניכרים ממנו, באזורי תורפה מיוחדים: לא רק לאורך מסילת-הרכב בת באזור בתיר, או לאורך הגבול הירושלמי, אלא גם לאורך הגבול הסורי וגבול לבנון. הדבר יהיה נתון לשיקול מוסדות הבטחון.

מינימום של סיבוכים

אין ספק כי רעיון מהפכני כזה מעורר התנגדות נפשית מסויימת, מודעת ובלתי-מודעת. ההגנה הסטאטית היא מושג פרו-זאי, המוכר (בטעות) תקופות של התנגדות פאסיבית וחוסר-אונים. מושג זה נראה בלתי גברי, נוגד איכשהו את רוחו של צבא ש חונך על ברכי רעיון המיתקפה, הניידות, היציאה למרחב.

דמעשה נכון ההיפך: דווקא רעיון זה מבוסס על ניידות צבאית קיצונית, על יעילות מירבית של חיל-הפרשים המצויד בכלים החדשים שיש ביותר במחסן-הנשק העולמי.

הצבא הוא מכשיר של מדיניות. צה"ל מסוגל להתאים את עצמו לכל מדיניות המתחייבת מצרכי-המדינה. מדיניות זו מחייבת, כיום, את החנקת רעיון „מלחמת השיחרור העממית“ באיכה, הרגעת הגבול ומניעת הסתבכות מרחבית ובינלאומית.

כלומר: הבטחת בטחון שוטף, במינימום של סיבוכי מדיני וצבאי, מובן מאליו שהקמת קרמג'דוויד לא תביא לשלום. הוא לא ישנה במהותו את המצב של יחסי ישראל-ערב. לכל היותר ישים קץ לרעיון „מלחמת השיחרור העממית“ ויביא להרגעת הגבול כולו, בדומה להרגעת הגבול המצרי מאז הצבת כוח-החירום של האו"ם.

במידה מסויימת ימחיש הקו את הכשלון של המישור הקיים גם מבחינה חזונית: את עובדת היות ישראל מיבצר מנותק במרחב עויין.

את השלום לא ניתן להשיג באמצעים צבאיים. באמצעים צבאיים אפשר רק להרוג את היתושים (המיטרדים הבטחוניים השוטפים), מבלי ליישב את היבצה המצמיחה את היתושים (האיבה הערבית לישראל). אם יושם קץ לפעולות-הטרור ולרעיון „מלחמת השיחרור“, קרוב לחדיא כי אויבי ישראל יחפשו פורקן אחר לאיבתם.

אולם יש ערך ממש להרגעת הגבול ולשבירת מעגל-הקסמים של פעולות-טרור ופעולות-תגמול. כי הדבר יוריד את המחמה במרחב, ירגיע את הרוחות ובצורה זו יאפשר את יצירתו של אקלים, בו תוכל הנדגה מדינית נבונה לפתח את היוזמה המדינית שתביא לשלום במרחב. קרמג'דוויד יהווה מגן בידי ישראל, אשר מאזרחיו תוכל המדינה לתכנן ולבצע את מיתקפת-השלום הגדולה של מחר.

פרשי האוויר תשובתו של צבא סדר לאסתונים

ככלי לוחם, אולם הם לא הצליחו. כי הוא כלי איטי, רועש ופגיע. אין הוא גם יציב די הצורך, כדי לשמש כן-שילוח לטילים ולחימוש כבד. הצבא האמריקאי לא נואש, עושה נסיונות ומחקרי-פיתוח. בינתיים הוא משתמש במסוק כדי לתת לחייליו בחיאיט נאם ניידות שלא היתה לשום צבא עד כה.

תוך 20 דקות מקבלת הודעה על איתור יחידה של הוויאסקונג, מסוגל גודו שלם של פרשי-אוויר התרוגום במסוקיו. תחת חיפוי של מטוסי-קרב, נוחתים המסוקים קרוב ככל האפשר לריכוז היריב. אם אין שטח פתוח בנינגל, נוחתים המסוקים על רשתות ברזל, הנפרשות על צמרות העצים.

איתה שיטת-הפעולה יכולה להוכיח את יעילותה גם בישראל, למלחמה בחוליות-חבלה. עתודות של פרשי-אוויר, בכמה נקודות-ריכוז בארץ, תהינה מוכנות לונק עד

אפשר לראות אותו מביא את ראש הממשלה לסכס ציבורי, או מעביר פצוע מאילת צפונה, או אפילו משתתף בפעולות הצלה כמו זו שהתנהלה מעל בניין צי"ם הבורע.

זהו המסוק ע"הבטן של חיל-האוויר. ה-סיקורסקי נושא את שם מציאו האמריקאי ממוצא-רוסי, והוא ניתן לישראל על-ידי ממשלת ארצות-הברית בתנאי ברור אחד: מותר להשתמש בו רק בפעולות חילוץ, הסעה שיגריתית, או הגשת עזרה ראשונה.

כלומר: לא למטרות שלהן בעיקר נועד אותו מסוק — וגדולים ממנו — צבא ארצות-הברית עצמו.

שיעור ראשון באנג'יריה

לחמת לאטמנאם קבעה למסוק מע' מד מלחמתי ממדרגה ראשונה. לפני עשר שנים בלבד, נטו לראות בו רק אמצעי-עזר בעל חשיבות מישנית לגמרי, לפעולות קישור וחילוץ-נפגעים. שני מנהלים של חב' רה אמריקאית המייצרת מסוקים, שחזרו מביקור באלג'יריה, שלחו ב-1956 מכתב לפנטגון בהשיגטון, בו אמרו: „ישנם דב' רים רבים מאוד שצבא ארצות-הברית יכול עדיין ללמוד באלג'יריה, ויש לעשות כל מאמץ כדי לשלוח לשם צוות משקיפים.“

מה שניתן היה ללמוד באלג'יריה היה השיעור הראשון בניצול המסוק לפעולות קרבות.

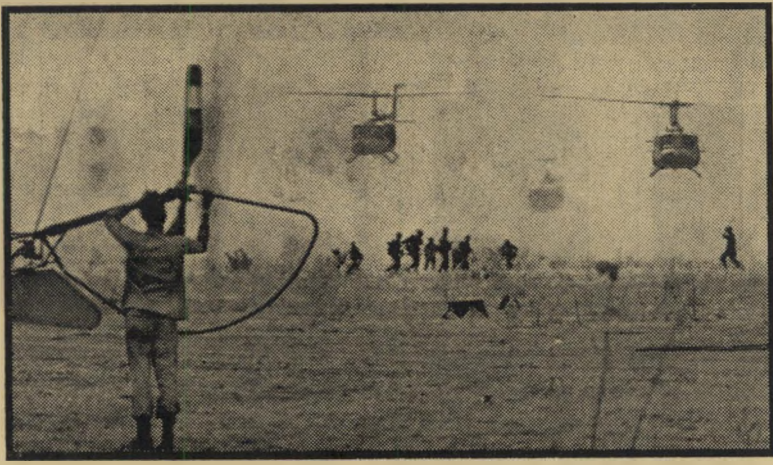
הנסיון הראשון נעשה בתנאים קשים. ה-מסכ"ל הצרפתי רכש עשרה הליקופטרים גלים מתוצרת בל, שנקנו חדשים באיטליה, יקיבל שמונה סיקורסקי משומשים מידי צבא האמריקאי בגרמניה. הכוונה היתה, לראש-ראשונה, להכניס את הכלים לפעולות חילוץ מן הסוג שבו התנסה הצבא הצרפתי והדורסקי.

בלחץ מפקדי הצנחנים והקומנדו, הוכנסו ומסוקים לפעולה נועזת יותר. לא היתה זו פעולה קרבית ממש, וכמעט לא קרו מקרים להם תקפו המסוקים ישירות את לוחמי ה-ג'ין, בעיקר היתה זו פעולה של תימרון של הובלת חיילים במהירות רבה אל שדה קרב ממש.

במלים המזכירות את אופי התקריות ב-בול ישראל, תיאר אז מפקד להק המסוקים צרפתיים את תפקידי הקומנדו הצרפתי ב-לג'יריה: „הבעיה העיקרית היא כיצד ל-ביא במהירות את הגייסות לידי מגע עם אויב, לפני שחבורות אלה — שלפי עצם היותן הן זרירות מאד — תמצאנה את הזמן האפשרות להיעלם...“

מארב תוך דקות

שימוש במסוקים הגיע לשיא ב-וויאטנאם, שלב זה מופעלים שם כ-200 מסוקים, ומספרם יגדל בעתיד הקרוב. עיכוב ברגע זה: מחסור בטייסים. נעשו נסיונות להשתמש במסוק עצמו



פרשי-אוויר אמריקאיים נוחתים לקרב

לנקודה, בה יעברו החבלנים את הגדר. דקות יכול כוח כזה להציב מארב לחבלנים, או להתחקות על עקבותיהם כרמים. ואם הספינקו לבצע את החבלה — לפתוח ב-רדיפה מיידית.

אין מיגבלות

אין סוגי המסוקים הנמצאים בשימוש במערב — ובכלל זה ישראל — מלבד הסיקורסקי, הם האלואט והסופר-פרלון ה-צרפתיים. על השימוש בשני הסוגים האחרונים, שנרכשו בכסף מלא, אין כל מיגבלות.

המסוק המיבצעי הממוצע מסוגל לשאת עשרה עד כמה עשרות חיילים, לטוח של 200 עד 300 קילומטרים. בעיות התידלוק, שהן קשות כאשר מובר במרחקים גדולים, כמעט ואינן קיימות בתנאי החזית הישראלית.